jiné, zejména však na případ této sporné věci se týkající. Konečně zmíniti se jest tu i o případu uvedeném v rozhodnutí býv. nejv. soudního dvoru ve Vídni ze dne 18. ledna 1911 č. Rv II 1098/10 uveřejněném v Právníku, ročník 1912, str. 535. Rozhodnutí to nelze vztahovati na projednávaný případ, neboť skutkový základ jemu za podklad sloužící jest jednak jiný, jednak situace tam uvedená liší se od projednávaného případu i tím, že úmyslem původního vlastníka A. bylo pozemek tam blíže označený prodati žalobci B., nikoliv však žalovanému C., tak že tento vůbec ani obligačního nároku proti A. neměl.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolání.

Důvody:

Sporná věc posouzena byla po právní stránce v odvolacím rozsudku zcela správně, proto dovolací soud sdílí věci i zákonu vyhovující důvody napadeného rozsudku. V těchto obsažený názor právní shoduje se úplně se stálou judikaturou tohoto nejvyššího soudu a je citován a za správný uznáván i novou literaturou (Ehrenzweig: Sachenrecht str. 263, Vídeň 1923). Mimoknihovní nabyvatel nemovitosti nestane se jejím vlastníkem. Nemůže si svůj nárok zajistiti vůči třetím osobám ani knihovní poznámkou. Naproti tomu je třetí osoba, nabyvší knihovního práva později, chráněna proti mimoknihovnímu nabyvateli nejen tehdy, když jí svědčí veřejná důvěra v pozemkové knihy, nýbrž i tehda, když sice ví o nabytí držby mimoknihovním kupitelem, ale přece jenom není její jednání obmyslným. V tomto případě správně uvedl odvolací soud, že o obmyslnosti žalobcově nelze mluviti, že za obmyslnost bylo by lze pokládati (§ 326 obč. zák.) toliko znalost jsoucnosti cizího práva vlastnického ke sporné nemovitosti. V tom směru dovolatel, mluvě o svém nabytém právu vlastnickém, přehlédl úplně předpis §§ 431 a 440 obč. zák., že on totiž vlastnictví, kterého lze nabýti pouze knihovním vkladem, způsobem jím tvrzeným ani nemohl nabýti, že by naopak podle jeho vlastního tvrzení vzešel mu po případě závazkový nárok vůči jeho prodateli Maxu K-ovi na knihovní převod jím tvrzeného vlastnictví.

Čís. 6054.

Netřeba, by všichni dědici podali žalobu na oduznání manželského původu dítěte (§ 159 obč. zák.). Tříměsíční lhůta běží pro dědice od smrti mužovy, po případě, narodilo-li se dítko až po jeho smrti, od narození dítěte, předpokládajíc, že dědici vědí jak o narození dítěte, tak i o smrti mužově.

(Rozh. ze dne 20. května 1926, Rv II 48/26.)

Jan T., bratr zesnulého Josefa T-a, domáhal se na soudě zjištění, že nezl. Marie, zrozená po smrti Josefa T-a z jeho manželky Anny, nepochází z manželství Josefa T-a s Annou T-ovou. Žalobě bylo vyhověno soudy všech tří stolic, Nejvyšším soudem z těchto

důvodů:

Prováděje uplatněný dovolací důvod dle čís. 4 §u 503 c. ř. s., tvrdí žalovaný opatrovník, že dědici jen společně jsou oprávněni k žalobě o oduznání manželského původu, že však lhůta jim k tomu příslušející běží v tom případě, že dítě se narodilo až po smrti manžela matky, již od narození dítěte bez ohledu na vědomí dědiců o narození. Tyto názory nelze sdíleti. Dle §u 159 obč. zák. mohou popírati manželské zrození dítěte, zemřel-li manžel před uplynutím lhůty, jeho dědici, jimž by se stala újma na jejich právech, kteří by tudíž, kdyby dítko bylo nemanželské, byli povoláni k dědictví. V zákoně se nevyslovuje, že by musili podati žalobu všichni pro ten případ povolaní dědici, může se tedy i jeden z nich žalobou domáhati oduznání manželského původu dítěte. Při opačném náhledu by jeden nebo někteří z nich, kteří by chtěli pořad práva nastoupiti, byli z tohoto práva vyloučeni a na svém dědickém právu zkráceni, kdyby druhý neb ostatní dědici se nepřipojili. Také počátek lhůty pro podání žaloby dědiců počítá odvolací soud správně. V zákoně se sice pouze praví, že žalobu jest podati do tří měsíců od smrti mužovy. Ale jest přirozeno, že narodilo-li se dítko až po jeho smrti, čítá se tato lhůta od narození dítěte a to dle obdoby §u 158 obč. zák. (§ 7 obč. zák.) za toho dalšího předpokladu, že dědici vědí jak o narození dítěte, tak i o smrti mužově (Ehrenzweig, sv. II., díl 2., str. 185), jinak by výkon žalobního práva mohl býti ilusorním. Již Zeiller ve svém komentáři, sv. I., str. 353 praví: »že však též tato lhůta neběží dědicům, pokud o nároku dítěte nebo o jeho nemanželském původu nemohli míti vědomosti, učí předpisy o promlčení«. Opačný názor (Krasnopolski, sv. IV., str. 227, Krainz-Ehrenzweig, sv. II., díl II., § 451, Rob. Mayr, sv. II., kn. 4 a 5, str. 93, Stubenrauch, komentář k §u 159 obč. zák.) spočívá v pravdě jen na slovném výkladu zákonného předpisu. Poskytuje-li zákon dědicům toto právo, nesmí jim současně býti takovým výkladem jeho výkon znemožňován, to tím méně, že zákon sotva měl na mysli takové případy, že by dědicům, jimiž obyčejně bývají příbuzní, nebylo narození dítka povědomo (Dr. P. Neumann ve článku »die Vermutung der ehelichen Geburt nach mat. öst. Rechte« v ZBl. z roku 1918, str. 558). Též Stubenrauch na uvedeném místě přiznává aspoň pro ten případ, že dítě se narodilo po smrti manžela matky, že lhůtu k žalobě dědiců jest obdobně počítati teprv od té doby, kdy nabyli vědomosti o narození dítka, jehož manželskému původu chtějí odporovati. Jestliže tedy pro žalobu manželovu stanoví zákon tříměsíční lhůtu teprv od nabyté vědomosti (§ 158 obč. zák.), jest na snadě, že též lhůta pro žalobu dědiců běží od smrti mužovy, po případě při pozdějším narození dítěte teprve po nabytí vědomosti o tom.

Čís. 6055.

Knihovní držitel nemůže se odvolávati na předpis §u 440 obč. zák., neměl-li důvodu k nabytí vlastnického práva. Nestačí pouhá knihovní držba, vzniklá bez řádného titulu pouhým nedopatřením.

(Rozh. ze dne 22. května 1926, Rv II 83/26.)